

KAUNIAISTEN KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 15.6.2020 ASIA NRO 9

Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab:lle peruskorjausta varten otettavalle lainalle

ERIÄVÄ MIELIPIDE

KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS / VALTUUSTON PÄÄTÖS

KH: KV päättää 2. että kaupunki ei vaadi takaukselle vastavakuutta, mutta pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistus pohja muuttuu.

Esityksen perusteluiden mukaan: Kuntalain esitöiden perusteella vastavakuuksien vaatiminen ei kuitenkaan ole itseisarvoista, vaan vastavakuuksilla rajoitetaan takaukseen liittyvää taloudellista riskiä siten, että riski säilyy hyväksyttävällä tasolla.

LAINSÄÄNNÖS Kuntalaki 129,1 §. Uusi kuntalaki on tullut voimaan 1.1.2015

- Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.
- Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski.
- Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Olen samaa mieltä siitä, että takaus ei vaaranna kunnan kykyä eikä siihen sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Sen sijaan kohdan 3 vakuusedellytys-vaatimus ei täyty, jos vakuutta ei vaadita.

Kaikki 3 edellytystä tulee täyttyä. Kohdan 3 vakuusvaatimus ei täyty sillä, että muut (2) edellytykset täyttyvät. Viittaa asian osalta hallituksen esitykseen, oikeuskirjallisuuteen ja oikeuskäytäntöön.

HALLITUKSEN ESITYS (HE) 268/2014 s. 230 (liite)

- Momentissa mainittujen edellytysten täyttyminen tulisi arvioida jokaisen toimenpiteen osalta erikseen.
= muiden edellytysten täyttäminen ei täytä vakuusvaatimusta (vakuusvaatimus itsenäinen / ehdoton)

OIKEUSKIRJALLISUUS (liite)

Kysymyksessä lainan ja takauksen antamisen periaatteista (monikko) ja säännös koskee kaikenlaista lainan- ja vakuuksien antoa (Harjula – Prättilä: Kuntalaki s. 860)

KUNTALIITON NÄKEMYS VASTAVAKUUTEEN

- johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeff: vastavakuusvaatimus ehdoton (pn 14.12.2015)
- lakimies Ida Sulin: säännös velvoittaa vastavakuuden hankkimiseen (liite)

KOULUTUSMATERIAALIA KUNTALAIN UUDISTUKSESTA

- Kuntaliiton koulutuskalvot: yleiset (monikko) periaatteet, vastavakuusvaatimus (liite)
- Koulutuskalvot kuntalain kokonaisuudistuksesta: reunaehtona takauksille/lainoilla vastavakuus (liite)

MUIDEN KAUPUNKIEN KÄYTÄNTÖJÄ esim.

- Uusi kuntalaki edellyttää vastavakuutta 100 %:sti kaupungin omistamalta tytäryhtiöltä (liite)

- Turun kaupunginhallituksen konsernijaosto ilmoittaa konserniohjeena, että kaupungin määräysvallassa olevien konserniyhtiöille myönnettävissä takauksissa, antolainauksessa ja tili- ja leasingliimiteissä tulee noudattaa Kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. <http://ah.turku.fi/khkon/2018/0305002x/3679440.htm> (liite)

KAUPUNGIN LAUSUNTOPYYNTÖMAHDOLLISUUS

- Kaupunki voi pyytää kuntaliiton lausuntoa mahdollisissa lain tulkintatilanteissa (liite)

MUUTA

- Viittaa asiassa aiempiin vastaaviin eriäviin mielipiteisiin takauksen myöntämistilanteissa
 - o Pöytäkirja 11.11.2019/Pykälä 55
<http://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20192871-2>
 - o Pöytäkirja 08.02.2016/Pykälä 5
<http://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20162303-5>
 - o Pöytäkirja 14.12.2015/Pykälä 83
<http://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20152287-4>
 - o Pöytäkirja 08.06.2015/Pykälä 48
<http://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20152213-16>

= Kauniaisten kaupunki ei halua muuttaa aiempien vuosien käytäntöjä lain muutoksesta (2015) huolimatta eikä pyytää Kuntaliiton lausuntoa lain tulkinnasta

PÄÄTÖKSEN MUUTOSEHDOTUS KOHTAAN 2

- Esityksen kohta 2 tulee muuttaa siten, että kaupungin tulee vaatia vastavakuus esityksen toissijaisen vaatimuksen mukaisesti:
"Toissijaisesti esitetään, että Korsu antaa kaupungille riittävän vakuuden. Riittäväksi vastavakuudeksi esitetään noin 50 000 euron edestä sopivaksi katsottava vakuus, kuten yhtiön osakekirjat, olemassa olevan Valtiokonttorin hallussa olevan panttikirjan (26.2.2002 nro 1592) jälkipanttaus kaupungille tai uusi tätä tarvetta varten hankittava panttikirja."

LIITTEET

- hallituksen esitys HE 268/2014 s. 230
- oikeuskirjallisuus (Harjula – Prättilä: Kuntalaki, Tausta ja tulkinnat 2015 s. 860
- kuntaliiton lakimiehen mail vastavakuusvaatimuksesta
- Kuntaliiton koulutuskalvot kuntalain vakuusvaatimuksesta
- Muiden kaupunkien käytäntöjä
- Kuntaliiton lausuntomahdollisuus kuntalain tulkinnasta

Taisto Miettinen

129 §. Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, millä edellytyksillä kunta voi myöntää lainaa, takauksia tai muita vakuuksia toisen velasta tai muusta sitoumuksesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saisi vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saisi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyisi merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voitaisiin pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaisi kunnan koko toiminnan tai vastaisi suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta. Momentissa mainittujen edellytysten täytyminen tulisi arvioida jokaisen toimenpiteen osalta erikseen. Momentissa tuotaisiin esiin myös, että toimenpiteitä tehtäessä kunnan edut tulisi turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Tällä tarkoitettaisiin sitä, ettei vaadittavien vastavakuuksien tarvitsisi kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan. Riskin todennäköisyys ja laajuus vaikuttavat yleisesti takauksen antamisen edellytyksiin sekä takauksen hintaan.

heeseen liittyvällä perusteella hylätä täytäntöönpanon kieltämistä koskevaa hakemusta. KHO kumosi hallinto-oikeuden valituksenalaisen päätöksen ja, ottamatta asiaa täytäntöönpanokiellon edellytysten osalta ensiasteena ratkaistavakseen, palautti hakemuksen hallinto-oikeudelle uudelleen käsiteltäväksi. Äänestys 3–2. Ks. myös KHO 2010:29 ja KHO 2010:30.

2. LAINAN, TAKAUKSEN JA MUUN VAKUUDEN ANTAMISEN RAJOITUKSET

2.1. Lainan ja vakuuden myöntämisen periaatteet (1 mom.).

Laissa säädetään lainan sekä takauksen ja muun vakuuden antamisen periaatteista, jotka vastaavat vakiintunutta kansallista oikeuskäytäntöä:

1. ■ Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.
2. ■ Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyy merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voidaan pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaa kunnan koko toiminnan tai vastaa suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta.
3. ■ Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.

Säännös koskee kaikenlaista lainan- ja vakuuksienantoa riippumatta siitä, toimiiko tuen saaja markkinoilla kilpailutilanteessa vai ei. Säännös ei myöskään vapauta ottamasta huomioon EU:n valtiontukisääntelyä silloin kun tuetaan markkinoilla kilpailutilanteessa toimivaa yritystä tai muuta tahoa. Esimerkiksi lainanantoon voi sisältyä tukea, jonka soveltuvuus EU-sääntelyyn on arvioitava vaikei lainanantoa ole tarkemmin säännelty pykälän seuraavissa momenteissa samalla tavoin kuin takausta ja muita vakuuksia.

129 §

Takaus - kuntalaki

1 viesti

Sulin Ida <Ida.Sulin@kuntaliitto.fi>
Vast. ott.: Taisto Miettinen

14. joulukuuta 2015 klo 12.27

Hei,

Säännös velvoittaa vastavakuutuksen hankkimiseen, riippumatta tuen saajan asema. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.

Terveisin,

Ida Sulin
lakimies | jurist
Lakiasiat | Juridik
Suomen Kuntaliitto ry | Finlands Kommunförbund rf
Toinen linja 14, 00530 Helsinki, Finland
+358 9 771 2467, +358 50 563 3023
Ida.Sulin@kuntaliitto.fi
www.kunnat.net | www.kommunerna.net

Uusi kuntalakiesitys: Miten kunnan toimintaa markkinoilla koskevia pelisääntöjä selkiytetään ?

Uudistuneet EU:n julkista tukea koskevat
säännöt –keskeiset muutokset kuntien
näkökulmasta

Kuntatalo 3.3.2015

Pirkka-Petri Lebedeff, johtava lakimies

Kunnan myöntämät lainat, takaukset ja muut vakuudet (kuntalakiesitys 129 §)

- Millä edellytyksillä kunta voi myöntää lainaa, takauksia tai muita vakuuksia toisen velasta tai muusta sitoumuksesta
- Kunnan antama laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä
 - » ei saa sisältää merkittävää taloudellista riskiä
 - » vastavakuusvaatimus
- Takauksen ja muun vakuuden antamista rajoitetaan
 - » Ei voida antaa kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yksityisen yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta
 - » Tämän rajoituksen piirissä ei ole kuntakonserniin kuuluva tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevat yhteisöt tai sellainen toiminta, mikä ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla

Uusi kuntalaki

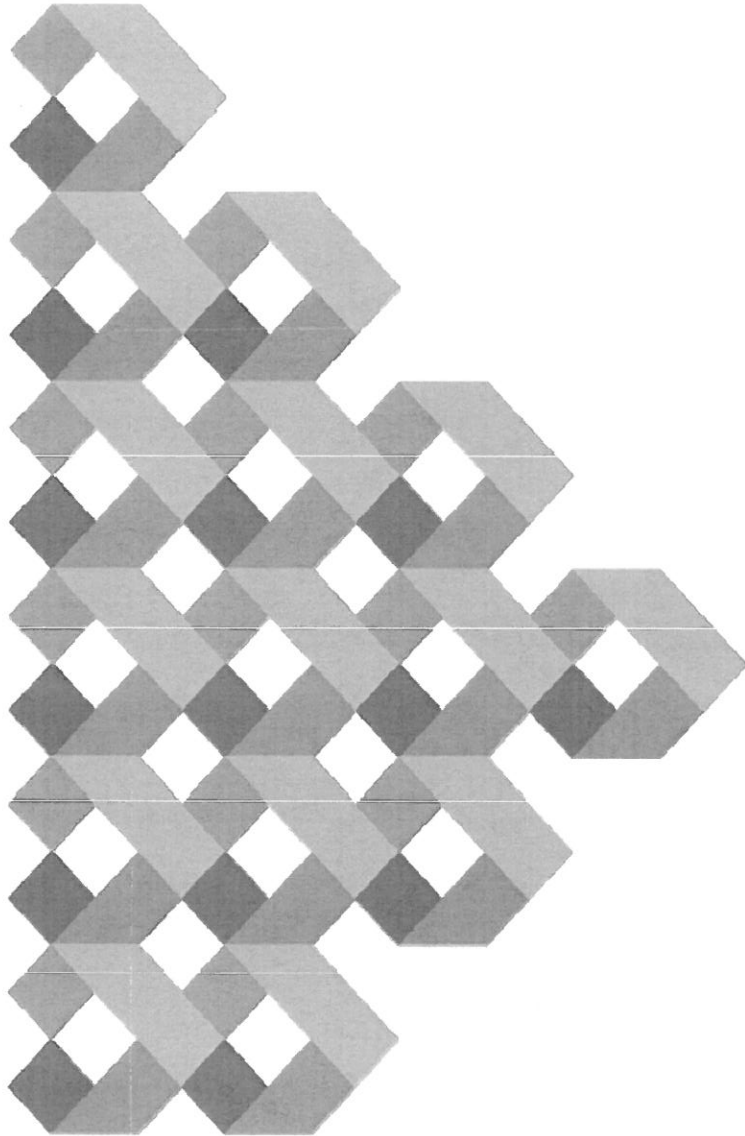
Kemi 6.10.2015

Mervi Kuittinen

Kunnan myöntämät lainat, takaukset ja muut vakuudet (129 §)

- Aiemmin tukemista rajoitti vain toimialasäännös.
- **Yleiset periaatteet** tukemisessa:
 - » ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä
 - » ei saa sisältää merkittävää taloudellista riskiä
 - » tuelle saatava riittävät vastavakuudet
- **Rajoitus: Takauksen tai muun vakuuden** myöntäminen **kielletty** kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yksityisen yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta.
 - » **lainan** antamista rajoittaa toimialasäännös ja EU:n valtiontukisäätely
- **Takaus tai muu vakuus voidaan myöntää:**
 - » mm. kuntakonserniin kuuluville ja kuntaomisteisille yhteisöille
 - » liikuntalain, kulttuuritoimintalain, museolain, teatteri- ja orkesterilain ja nuorisolain mukaisten tehtävien edistämiseen
 - » erityislainsäädännön perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan ja yksittäiseen tukeen tai palveluvelvoitteeseen (SGEI)

Kuntalain kokonaisuudistus

- Työryhmän esitys

Hyvä neuvottelukunta 11.6.2014

Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu

17.6.2014

Toimivat palvelut, vahvat yhteisöt **KUNTA- JA SOTE-UUDISTUS**

Takaukset, lainat ja avustukset

- Reunaehdot takauksille/lainoille ja avustuksille:
 - ei voi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyy merkittävä taloudellinen riski tai josvaarantaa kyvyn vastata lakisääteisistä tehtävistä
 - Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla
- Takaus/vakuusrajoitus: ei oikeutta myöntää takausta/vakuutta kilpailutilanteessa markkinoilla toimiville ellei kuulu kuntakonserniin, kuntien kokonaan omistama tai valtion ja kuntien yhteinen taho
- Poikkeukset takausrajoituksista
 - Liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen.
 - Erityislainsäädännön oikeutus tai
 - Lain perusteella hyväksytty tukiohjelma tai yksittäinen tuki
- Viittaussäännös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimukseen

Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kauhavan Kaukolämpö Oy:n Kuntarahoitukselta ottamille lainoille**336/2.21.215/2015****Kaupunginhallitus § 136**

Valmistelija: Hallintojohtaja Liisa Salo

Kauhavan Kaukolämpö Oy pyytää 26.5.2015 päivätyllä kirjeellä Kauhavan kaupungilta omavelkaista takausta yhteensä 5.300.000 euron lainoille.

Yhtiö tarvitsee lainaa uuden 10 MW kiinteän polttoaineen laitoksen rakentamiseen Kauhavalle.

Lainat on kilpailutettu ja Kauhavan Kaukolämpö Oy hakee nyt takausta Kuntarahoitus Oyj:n seuraavin ehdoin tarjoamille lainoille:

Laina 1

Lainan määrä	2.120.000 euroa
Laina-aika	10 vuotta
Lyhennys	tasalyhenteinen
Korko	6 kk euribor + 0,55 % (5 vuoden kiinteä marginaali)
Koron maksu	puolivuositain
Muut kulut	Ei muita kuluja
Vakuus	Kauhavan kaupungin omavelkainen takaus

Laina 2

Lainan määrä	3.180.000 euroa
Laina-aika	10 vuotta
Lyhennys	kertalyhenteinen
Korko	6 kk euribor + 0,55 % (5 vuoden kiinteä marginaali)
Koron maksu	puolivuositain
Muut kulut	Ei muita kuluja
Vakuus	Kauhavan kaupungin omavelkainen takaus

1.5.2015 voimaan tuleen kuntalain mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Takaus ja muu vakuus voidaan myöntää myös liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, museolain, teatteri- ja orkesterilain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Lisäksi takaus tai muu vakuus voidaan myöntää, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan, yksittäiseen tukeen tai liittyä yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluveloitteeseen.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on Kauhavan kaupungin 100 %:sesti omistama yhtiö, joten kuntalain edellytys tältä osin täyttyy. Kaupunki on myöntänyt yhtiölle lyhytaikaista

kassalainaa 31.5.2015 tilanteen mukaan yhteensä 1.500.000 euroa. Tämä laina on tarkoitus maksaa nyt otettavilla lainoilla takaisin. Edelleen kaupunki on myöntänyt yhtiön ottamille lainoille omavelkaisia takauksia, joiden pääoma 31.5.2015 oli 7.800.000 euroa.

Viime vuosina tytäryhteisöiltä ei ole vaadittu takaukselle vastavakuutta. Uusi kuntalaki tätä kuitenkin edellyttää. Kuntalain muutoksen vuoksi kaupungille tullaan laatimaan kuluvan vuoden aikana takauspolitiikka, jossa linjataan takausten myöntämisen edellytykset ja takauksille vaadittavat vastavakuudet. Koska ohjeistusta ei vielä ole käytöstä, tulee vastavakuudesta päättää erikseen. Vastavakuutena on selkeintä tässä tapauksessa käyttää lainoitettavaa lämpölaitoskokonaisuutta.

Kaupunginvaltuusto on 17.6.2013 § 76 päättänyt, että kaupunki perii tytäryhtiöiden puolesta annetuista takauksista kertaluonteisen 0,50 %:n takausprovision. 5.300.000 euron takauspääomalla takausprovision määrä on 26.500 euroa.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle Kauhavan kaupungin omavelkaisen takauksen myöntämistä Kauhavan Kaukolämpö Oy:n em. ehdoin Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamille, yhteensä 5.300.000 euron lainoille.

Kauhavan kaupunki edellyttää, että Kauhavan Kaukolämpö Oy luovuttaa kaupungille takauksen vastavakuudeksi 5.300.000 euron panttikirjat, jotka tuottavat ensisijaisen panttioikeuden tiloihin Kilowatti 233-403-51-59, Megawatti 233-403-51-59 ja Gigawatti 233-403-51-60 sekä ko. alueella sijaitsevaan Kauhavan lämpölaitokseen.

Takausprovisio peritään valtuuston päätöksen 17.6.2013 § 76 mukaisesti.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Mika Kankaansyrjä ja Paavo Heikkilä poistuivat esteellisinä tämän pykälän käsittelyn ajaksi, todettiin yhteisöjääviys Kauhavan Kaukolämpö Oy:n hallituksen jäsenenä.

Lisätietoja: Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. (06) 2412 9210,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi.

Valkeakosken kaupunki
Kaupunginjohtaja Markku Auvinen
PL 20
37601 Valkeakoski

Lausuntopyyntöne 31.8.2010

Valkeakosken kaupunginhallituksen esitys omavelkaisen takauksen myöntämisestä Avilon Oy:n lainalle

Valkeakosken kaupunginjohtaja Markku Auvinen on pyytänyt 31.8.2010 Suomen Kuntaliiton lausuntoa kaupunginhallituksen esityksestä omavelkaisen takauksen myöntämisestä Avilon Oy:n investointeja varten nostettavaa lainaa varten. Lausuntoa on pyydetty siitä, kuuluuko kaupunginhallituksen esityksessä tarkemmin määritelty kunnan omavelkaisen takauksen antaminen kunnan toimialaan. Lausuntopyynnön ohien on liitetty kaupunginhallituksen esitys 30.8.2010 § 316, Valkeankosken Osuuspankin 26.8.2010 lainatarjous, Linnunmaa Oy:n tekemä kaatopaikan arviokirja 27.8.2010 ja Pankkiiriliike Ohman Oy:n tekemä kaatopaikan markkinahinnan arvio 30.8.2010.

Lausunto

Takaus kunnan toimialakysymyksenä

Kuntalain 2 §:n mukaan kunta hoitaa itsehallintonsa nojalla itselleen ottamansa ja sille laissa säädetty tehtävät.

Kuntalain valmisteluaineistossa, oikeuskäytännössä ja -kirjallisuudessa on todettu, että takaussitoumuksen antaminen kunnan ulkopuoliselle yritykselle voi kuulua kunnan toimialaan lähinnä silloin, kun tarkoituksena on työllisyyden turvaaminen kunnassa ja taattavassa lainassa on kysymys investointilainasta, jolla luodaan uusia pysyviä työpaikkoja tai varmistetaan työpaikkojen pysyminen kunnassa. Takaukseen liittyvä riski ei kuitenkaan saa olla kunnan kantokykyyn nähden liian suuri eikä saa vaarantaa kunnan toiminnan jatkuvuutta. Kunnan edut tulee turvata edellyttämällä riskit asianmukaisesti kattavien vastavakuuksien antamista kunnalle (Harjua - Prättälä: Kuntalaki Tausta ja tulkinnat Helsinki 2007 s. 124-127).

Yritystoiminnan käynnistäminen, johon taattava laina liittyy

Kaupunginhallituksen esittelytekstistä ilmenee, että kunnan takausta hakeva Avilon Oy on valmistelemassa kauppa, jolla Avilon Oy ostaisi Kuitu Finland Oy:n konkurssipesältä viskoosikuidun tuotantolaitteistot sekä niihin kuuluvat immateriaalioikeudet. Avilon Oy:n liiketoiminta on tarkoitus aloittaa syyskuussa 2010. Avilon Oy tulee palkkaamaan noin 200 henkeä yrityksen palvelukseen, joista suurin osa on entisen Kuitu Finland Oy:n palveluksessa olleita Valkeakosken kaupungin asukkaita. Avilon Oy on Carbatec Oy:n 100 %:sti omistama tytäryhtiö. Carbatec

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallituksen konsernijaosto	11	05.03.2018	6	

2632-2018 (00 00 01, 02 05 03)

Kuntalain (129 § - Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen) mukaiset vakuusjärjestelyt kaupunkikonsernin yhteisöille

Tiivistelmä: -

Khkon § 11

Konserniohjauksesta vastaava controller Kim Moisiolinn ja lakimies Antti Mäkelä 6.2.2018:

Kuntalain 129 § mukaan (Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen) kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain (390/2015), kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/1992), museolain (729/1992), teatteri- ja orkesterilain (730/1992) tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Takauksen ja muun vakuuden antamisen edellytyksistä on kuitenkin voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluveloitteeseen.

Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Lähtökohtaisesti kaupunki ei ole pyytänyt vastavakuuksia tytäryhtiöilleen myöntämilleen antolainoille tai takauksille muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, kaupungin omistaessa 50 -100 % kyseisen yhtiön osakekannasta.

Kuntalain 129 §:n nojalla kaupungin on syytä pyytää riittävät ja turvaavat vastavakuudet pääsääntöisesti kaikilta uusilta antolainoiltaan sekä kunnan omavelkaisilta takauksiltaan. Ennen lain voimaantuloa myönnettyiltä antolainoilta ei tulla pyytämään vastavakuuksia. Käytännössä järjestely ei muuta kaupungin tämänhetkistä taloudellista asemaa mitenkään. Vakuusjärjestelyllä kaupunki turvaa saamisensa insolvenssitilanteessa yhtiön eri velkojien keskinäisen etuoikeusaseman suhteen, mikäli kaupungin tytäryhtiöllä on myös konsernin ulkopuolisia vakuudellisia lainoja.

Kaupunginhallitukset konsernijaoston tulisi antaa alla eritellyille konserniyhteisöillä asiaa koskeva konserniohje, jonka mukaan yhtiöiden hallitusten tulee päättää vastavakuuden myöntämisestä kaupungille antolainan, takauksen, tililimiitin tai leasinglimiitin vakuudeksi, mikäli kyseinen laina, takaus, limiitti tai leasinglimiitti on myönnetty ao. yhteisölle lain voimaantulon (1.5.2015) jälkeen.

Koska yhtiöiden asema kuntakonsernissa, toiminta markkinoilla ja vastuut kaupungille vaihtelevat tapauskohtaisesti, joudutaan myös vastavakuuksien laji, tarve ja määrä arvioimaan yhteisökohtaisesti. Poikkeuksena pääsäännöstä ovat kaupungin myöntämät vaihtovelkakirjalainat (Turun Satama Oy, Kuntec Oy, Arkea Oy, Turun TeknologiaKiinteistöt Oy ja Turun seudun sosiaali- ja terveystaloustieteiden keskeiset (Terveystieteiden keskeiset), joiden vvk-lainapäätökset vastaavat lähinnä ao. yhtiöiden omaa pääomaa, eli lainojen ehdot ja tuottovaatimukset ovat ehdoiltaan hyvin lähellä oman pääoman tuottovaatimusta. Oman pääoman erälle ei kuntalain mukaan tule saada vastavakuutta.

Oheismateriaalissa 1 on esitetty kaupungin antolainat tilanteessa 31.12.2017 ja sarakkeessa AS nykyiset kaupungin hallussa olevat vakuudet sekä esitys uudesta mahdollisesti haettavasta turvaavasta vakuudesta.

Perustelut yhtiöittäin

Koy Turun Syvälahden koulu, Koy Turun Yli-Maarian koulu ja Koy Turun Kaupunginteatteri ovat kaikki kaupungin 100 % omistamia yhtiöitä, joiden rahoitus on hoidettu rakennusaikaisen tililimiitin kautta. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt em. yhtiöiden lainoille omavelkaiset takaukset. Tulevaisuudessa, yhtiöiden rakennusaikaiset tililimiitit konvertoidaan pitkäaikaiseksi

lainaksi kaupungin takauksella. Koy Turun Syvälahden koulun ja Koy Turun Kaupunginteatterin lainat on otettu ennen kuntalain voimaantuloa eli niille ei vaadita vakuutta.

Koy Turun Yli-Maarian koulun rahoitus on myönnetty helmikuussa 2016, minkä johdosta tälle määrälle haetaan riittävä vakuus (kiinteistökiinnitys). Myös Koy Turun Yli-Maarian koulun takaukselta edellytetään kaupunginvaltuuston päätöksessä vastavakuutta.

Kuntec Oy: Yhtiö toimii markkinoilla, minkä vuoksi valtioneuvoston päätökset edellyttävät täyttää vakuutta annetuille viiden (5) milj. euron leasinglimiitin takaukselle ja viiden (5) milj. euron myönnettylle tililimiitille. Yhtiöltä haetaan siten 10 milj. euron yritysikiinnityspanattia.

Arkea Oy: Yhtiö toimii markkinoilla, minkä vuoksi valtioneuvoston päätökset edellyttävät täyttää vakuutta annetuille 0,5 milj. euron leasinglimiitin takaukselle ja neljän (4) milj. euron myönnettylle tililimiitille. Yhtiöltä haetaan siten 4,5 milj. euron yritysikiinnityspanattia.

Oy Turku Energian, Lännen Tekstiilihuolto Oy:n, Turun Satama Oy:n, Koy Turun Monitoimihallin ja Turun Vesihuolto Oy:n osalta on perusteltua hakea yritysikiinnityspanattia niille antolainojen, tili- ja leasinglimiittien (ei vvk-lainoille) pääoman määrälle, joka on myönnetty yhtiöille Kuntalain voimaantulon (1.5.2015) jälkeen.

TVT Asunnot Oy:n ja Koy Turun Puistovalkaman (TVT:n tytär) osalta on perusteltua hakea kiinteistövuokraus koko TVT – konsernin osalta siten, että vakuuden määrässä on huomioitu myös TVT:n tytäryhtiöiden (Turun Palvelutilat, Turun Päiväkoti, Koy Kulkurin Valssi ja Koy Vuokkokoti) riittävät vakuudet myönnettyille antolainoille, takauksille ja tililimiiteille.

Turun ylioppilaskyläsäätiön osalta kaupunki on saanut turvaavat vastavakuudet myöntämälleen omavelkaiselle takaukselle 20,5 milj. euroa (KV 23.6.2014 § 112). Antolainojen osalta suurimman vastuun (n. 7,6 milj. euroa) muodostaa kaupunginvaltuuston 11.1.1999 §14 päättämä velkojen järjestelysopimus, joka erääntyy 15.2.2019. Laina-aika on ollut 20 vuotta ja laina koroton. Mikäli kyseinen laina jälleenrahoitetaan kaupungin toimesta, tulee kyseiselle lainalle saada riittävät turvaavat vastavakuudet jälleenrahoituksen yhteydessä.

Turun Kaupunkiliikenne Oy:n osalta haetaan yritysikiinnityspantti, jolla katetaan antolainojen ja myönnetyn tili- ja leasinglimiitin riittävä vastavakuus.

Turun seudun sosiaali- ja terveystalvluikiinteistöt Oy:n osalta vakuuksia ei tässä vaiheessa haettaisi, koska Sote-lainsäädännön valmistumisen myötä joudutaan yhtiön omistamisen perusteet harkitsemaan joka tapauksessa uudelleen.

Logomo Oy:n osalta vakuuksia ei haeta, koska myönnetty osakaslaina on hyvin lähellä oman pääoman ehtoista sijoitusta ja Logomon osalta valmistellaan rakennejärjestelyä yhtiön rahoituksen ja omistuksen osalta vuoden 2018 aikana.

Turun Teknologiaikiinteistöt Oy:n osalta vakuuksia ei haeta, koska yhtiön pääomarakennetta ollaan juuri muuttamassa eli VVK-lainat tullaan vaihtamaan osakkeisiin ja kaupungin myöntämä 10,0 milj. euron junior-laina erääntyy jo 7.2.2019 eli vakuustarve sen osalta poistuu vajaan vuoden kuluttua.

Muiden vähäisten antolainojen (pääoma alle 500 t€) osalta vakuuksia ei haeta niiltä osin mitä kaupungilla jo ole hallussa. Kuntien Tieran osalta yhtiön laina on myönnetty ennen lain voimaantuloa ja yhtiö toimii sidosyksikkönä eli vakuuksille ei ole siten perustetta.

Oheismateriaali 1 Kaupungin antolainat tilanteessa 31.12.2017

Kaupunginjohtaja Minna Arve:

Ehdotus Kaupunginhallituksen konsernijaosto ilmoittaa konserniohjeena, että kaupungin määräysvallassa olevien konserniyhtiöille myönnettävissä takauksissa, antolainauksessa ja tili- ja leasinglimiiteissä tulee noudattaa Kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Hallintosäännön 43 § mukaan talous- ja strategiaryhmän johtajan erityinen toimivalta kattaa rahoitusjärjestelyjen toteuttamisen kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätösten ja kaupunginjohtajan ohjeiden mukaisesti sekä lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen myöntämisen kaupungin määräysvallassa olevalle yhteisölle valtuuston hyväksymissä rajoissa.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tpv Arkea Oy
 tpv Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli
 tpv Kiinteistö Oy Turun Puistovalkama
 tpv Kiinteistö Oy Turun Yli-Maarian koulu
 tpv Kuntec Oy
 tpv Lännen Tekstiilihuolto Oy
 tpv Oy Turku Energia-Åbo Energi Ab
 tpv Turun Satama Oy
 tpv Turun Vesihuolto Oy

- tpv Turun Ylioppilaskyläsäätiö - Studentbystiftelsen i Åbo
- tpv TVT Asunnot Oy
- tpv Konsernihallinto, lakiasiat